

050210117002169435
საქმე №2/877-17წ.

გადაწყვეტილება საქართველოს სახელით

24.10.2018 წელი

ქ.ოზურგეთი

ოზურგეთის რაიონული სასამართლო მოსამართლე ნანა ჯოხაძე სხდომის მდივანი ლია დარჩია

მოსარჩელე: - ნე----ნ ზა-----ის უფლებამონაცვლე - ტა----ლ კბ-----ი;

მოპასუხეები: - ზა--ა ოს-----ი;

წარმომადგენელი: - ეკ-----ა;

- ავ-----ლ ცი----ე;

წარმომადგენელი: - ბე-----ა;

- ვა-----გ მუ-----ა;

- მი-----ა ტყ-----ე;

წარმომადგენელი: - ნო--ა მუ-----ა;

დავის საგანი: - სესხის ხელშეკრულებიდან გამომდინარე თან ხის დაკისრება და ნასყიდობის ხელშეკრულებების ბათილად ცნობა;

აღწერილობითი ნაწილი:

1. სასარჩელო მოთხოვნა

1.1. დაეკისროს ზა--ა ოს-----ს 70 000 აშშ დოლარი.

1.2. ბათილად იქნეს ცნობილი ზა--ა ოს-----სა და ავ-----ლ ცი----ეს შო--ის 2016 წლის 27 ივლისს დადებული ნასყიდობის ხელშეკრულება, უძრავ ქონება--ე (მდებარე: ჩოხატაური ბენდელიანის ქუჩა, ს/კ 2-----).

1.3. ბათილად იქნეს ცნობილი ზა--ა ოს-----სა და ვა-----გ მუ-----ას შო--ის 2016 წლის 02 ივნისს დადებული ნასყიდობის ხელშეკრულება, უძრავ ქონება--ე (მდებარე: ჩოხატაური კურო--ტი ბანმარო, გურიის ქუჩა, ს/კ 2-----).

1.4. ბათილად იქნეს ცნობილი ვა-----გ მუ-----ას და მი-----ა ტყ-----ეს შო--ის 2017 წლის 06 ოქტომბერს დადებული ნასყიდობის ხელშეკრულება, უძრავ ქონება--ე (მდებარე: ჩოხატაური კურო--ტი ბანმარო, გურიის ქუჩა, ს/კ 2-----).

მოსარჩელემ განმარტა, რომ 2016 წლის 25 აპრილის სესხის ხელშეკრულების თანახმად, ნე---ნ ზაქრადემ ზა--ა ოს-----ს გადაცა 70 000 აშშ დოლარი, რა--ეც შედგა მიღება-ჩაბარების აქტი, თანხის გადაცემის თაობა--ე. ზა--ა ოს-----ს გრაფიკის მიხედვით ეტაპობრივად უნდა გადაეხადა თანხა, რაც მის მიერ არ განხორციელებულა. 2016 წლის 13 ივლისს ნე---ნ ზაქრადემ მიმართა საჯარო რეესტრს მოპასუხის უძრავ ქონება--ე ყადაღის წარმოშობის თაობა--ე, მოპასუხისგან სესხის თანხის ამოღების მიზნით. მოსალოდნელი პასუხისმგებლობისგან თავის არიდების მიზნით ზა--ა ოს-----მა მის საკუთრებაში აღრიცხული უძრავი ქონება თვალთმაქცურად გააფო--მა ოჯახის ახლობელზე ავ-----ლ ცი---ეზე. ნე---ნ ზაქრადემ მოთხოვნის დათმობის ხელშეკრულებით ტა---ლ კბ-----ს დაუთმო ზა--ა ოს-----ის მიერ ნასესხები და გადასახდელი თანხა 70 000 აშშ დოლარის მოთხოვნის უფლება.

2. მოპასუხეების პოზიცია

2.1. მოპასუხე - ზა--ა ოს-----ის პოზიცია

წარმოდგენილი შესაგებელით სარჩელი არ ცნო და განმარტა, რომ სესხი ნე---ნ ზაქრადისგან არ აუღია, არ არსებობს სესხის ხელშეკრულება. სარჩელზე დართულ სესხის ხელშეკრულება--ე, მიღება-ჩაბარების აქტზე თანხის გადაცემის შესახებ მითითებული ხელმოწერა მას არ ეკუთვნის და ხელმოწერა გაყალბებულია ნე---ნ ზა-----ის მიერ. მოწმედ მითითებული ქეთევან ყაჭეიშვილი არის მისი მეუღლე, რომელიც მეუშაობდა ლომბარდში ზაქრადესთან ერთად. ნ. ზა-----ეს აქვს ფინანსური პრობლემები, მათი ნდობა ბო--ოტად გამოიყენა და შექმნა არარსებული სესხის ხელშეკრულება, მიღება-ჩაბარების აქტი და გრაფიკი, რომლითაც ცდილობს მოითხოვოს არარსებული სესხის თანხა.

2.2. მოპასუხე - ავ-----ლ ცი---ის პოზიცია

წარმოდგენილი შესაგებელით სარჩელი არ ცნო და განმარტა, რომ არის უძრავი ქონების კეთილსინდისიერი შემძენი.

2.3. მოპასუხე - ვა-----გ მუ-----ას პოზიცია

წარმოდგენილი შესაგებელით სარჩელი არ ცნო და განმარტა, რომ ზა--ა ოს-----მა ვა-----გ მუ-----ას მიჰყიდა უძრავი ქონება, მდებარე ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტი კურო--ტი ბახმარო, ქუჩა გურია. აღნიშნული უძრავი ქონების თაობა--ე ზა--ა ოს-----მა სარჩელი აღძრა ქუთაისის საქალაქო სასამართლოში და მოითხოვა ნასყიდობის ხელშეკრულების ბათილად ცნობა. ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილებით სარჩელი არ დაკმაყოფილდა. ვა-----გ მუ-----ამ სრულიად კანონიერად გამოიყენა მისი როგო--ც მესაკუთრის უფლება და გაასხვისა მი-----ა ტყ-----ეზე მის საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონება.

2.4. მოპასუხე - მი-----ა ტყ-----ის პოზიცია

მი-----ა ტყ-----ეს შესაგებელი არ წარმოუდგენია, ხოლო სასამართლო სხდომა--
ე მისმა წარმომადგენელმა სარჩელი არ ცნო და მიუთითა, რომ მი-----ა ტყ-----ე
არის უძრავი ქონების კეთილსინდისიერი შემძენი.

2018 წლის 24 სექტემბრის სასამართლოს სხდომა--ე ზა--ა ოს-----ის და ავ-----
-ლ ცი---ის წარმომადგენლებმა სარჩელი ცნეს ნაწილობრივ, კერძოდ,
დაეთანხმნენ მე-3 და მე-4 სასარჩელო მოთხოვნებს, რომელიც ეხება უძრავ
ქონებას მდებარეს ჩოხატაური კურო--ტი ბახმარო, გურიის ქუჩა, ს/კ 2-----.

3. ფაქტობრივი გარემოებები

3.1. უდავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.1.1. საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ფაქტობრივი გარემოებები მხარეთა
მიერ სადავოდაა გამხდარი.

3.2. დადგენილი სადავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.2.1. 2016 წლის 25 აპრილის მიღება-ჩაბარების აქტში მითითებულია: „ერთის
მხრივ ინდ. მეწარმე ნე---ნ ზა-----ე ს.კ 37001032194, როგო--ც გამსესხებელი და
მეო--ეს მხრივ ზა--ა ოს-----ი, როგო--ც თანხის მიმღები. 2016 წლის 25
აპრილს ინდ. მეწარმე ნე---ნ ზაქრადისგან ჩავაბარე, ხოლო ზა--ა ოს-----მა
მივიღე 70 000 აშშ დოლარი. 5 წლის ვადაში სესხის ხელშეკრულების გრაფიკის
მიხედვით. თანხა გავეცი: ნე---ნ ზაქრადე. ესწრებოდა: მოწმე ქეთევან
ყაჭეიშვილი. გამსესხებელი ნე---ნ ზაქრადე. მსესხებელი ზა--ა ოს-----ი.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- 2016 წლის 25 აპრილის მიღება-ჩაბარების აქტი (იხ. ტ. I ს/ფ 191);

3.2.2. 2016 წლის 25 აპრილის №5 სესხის ხელშეკრულების თანახმად, ი.მ ნე---ნ
ზაქრადემ ზა--ა ოს-----ის ასესხა 70 000 აშშ დოლარი 5 (ხუთი) წლის ვადით.
წლიური საპროცენტო სარგებელი 18 %. საქმეში წარმოდგენილია ასევე სესხის
დაფარვის გრაფიკი, რომლის თანახმად, ზა--ა ოს-----ს ყოველთვიურად
უნდა გადაეხადა 1777.54 აშშ დოლარი.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- 2016 წლის 25 აპრილის №5 სესხის ხელშეკრულება და გრაფიკი (იხ. ტ. I ს/ფ
192-195);

3.2.3. 2016 წლის 27 ივლისის უძრავი ნივთის ნასყიდობის ხელშეკრულების
თანახმად, ზა--ა ოს-----მა უძრავი ქონება (მდებარე: ჩოხატაური,
ბენდელიანის ქუჩა ს/კ 2-----) 7000 ლარად მიყიდა ავ-----ლ ცი---ეს.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- 2016 წლის 27 ივლისის უძრავი ნივთის ნასყიდობის ხელშეკრულება (იხ. ტ. I
ს/ფ 24-26);

3.2.4. 2016 წლის 13 ივნისის უძრავი ნივთის ნასყიდობის ხელშეკრულების
თანახმად, ზა--ა ოს-----მა უძრავი ქონება (მდებარე: ჩოხატაური, კურო--ტი
ბახმარო, გურიის ქუჩა ს/კ 2-----) 13000 აშშ დოლარად მიყიდა ვა-----გ მუ-----

—ას.

აღნიშნული უძრავი ქონება 2017 წლის 6 ოქტომბერს მი-----ა ტყ-----ემ
ნასყიდობის ხელშეკრულების საფუძველზე შეიძინა ვა-----გ მუ-----ასგან
11500 აშშ დოლარად

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- 2016 წლის 13 ივნისის და 2017 წლის 6 ოქტომბრის უძრავი ნივთის
ნასყიდობის ხელშეკრულებები (იხ. ტ. I ს/ფ 27;32; 28-31);

3.2.5. 2017 წლის 09 ოქტომბრის მოთხოვნის უფლების დათმობის
ხელშეკრულებაში მითითებულია შემდეგი: ერთის მხრივ - ინდემწარმე „ნე----ნ
ზა-----ე“ შემდგომში მოთხოვნის დამთმობი, მეო--ეს მხრივ ტა----ლ კბ-----ი
შემდგომში მოთხოვნის მიმღები, დადეს მოთხოვნის უფლების დათმობის
ხელშეკრულება შემდეგი პირობებით: 1) 2016 წლის 25 აპრილის №5 სესხის
ხელშეკრულების თანახმად, ზა--ა ოს-----მა - მოვალემ აღიარა, რომ გააჩნია
დავალიანება მევალის ინდემწარმე ნე----ნ ზაქრადის - 70000 აშშ დოლარი ვალის
სახით გადასახდელად, რომელიც მისი მხრიდან დაფარული იქნებოდა ხუთი
წლის ვადაში. 2) მოთხოვნის დამთმობმა ინდემწარმე „ნე----ნ ზა-----ემ“
დაუთმო „მოთხოვნის მიმღებს“ ტა----ლ კბ-----ს სასარჩელო მოთხოვნა,
მოპასუხე ზა--ა ოს-----ის მიმართ - დავის საგანი მოპასუხე ზა--ა ოს-----
ისგან მოითხოვოს ვალის - 70000 აშშ დოლარის გადახდა.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- მოთხოვნის უფლების დათმობის ხელშეკრულება (იხ. ტ. I ს/ფ 33);

3.2.6. სსიპ ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის
ეროვნული ბიუროს მიერ 2018 წლის 14 ივნისს მომზადებული იქნა
ექსპერტიზის №003897618 დასკვნა.

ექსპერტიზის წინაშე დასმული იქნა შემდეგი კითხვები:

1. 2016 წლის 25 აპრილის თარიღით შედგენილი სესხის ხელშეკრულება №5-ზე
ხელმოწერა „ზა--ა ოს-----ი“ ხელშეკრულების სამივე გვერდზე
შესრულებულია თუ არა ზა--ა ოს-----ის მიერ? (საქმის ფურცელი)
წინააღმდეგ შემთხვევაში ხომ არ შეასრულა მესამე პირმა?

2. 2016 წლის 25 აპრილის თარიღით შედგენილი სესხის ხელშეკრულება
შესრულებულია თუ არა ერთი და იგივე მელნით, თუ ხელშეკრულებაში
ხელმოწერა „ზა--ა ოს-----ი“ შესრულებულია სხვა მელნით.

3. 2016 წლის 25 აპრილის თარიღით შედგენილ სესხის ხელშეკრულება №5-ში
ხელმოწერა კერძოდ „ზა--ა ოს-----ი“ გადატანილია თუ არა რაიმე
ტექნიკური საშუალებით (დაწოლის გზით, გადასაყვანი ქაღალდის მეშვეობით
და გამჭოლ შუშა--ე).

4. 2016 წლის 25 აპრილის თარიღით შედგენილი მიღება ჩაბარების №5 აქტზე
ხელმოწერა „ქეთევან ყაჭეიშვილი“ შესრულებულია თუ არა ქეთევან
ყაჭეიშვილის მიერ? (საქმის ფურცელი N) წინააღმდეგ შემთხვევაში, ხომ არ

შეასრულმა მესამე პირმა?

5. 2016 წლის 25 აპრილის თარიღით შედგენილი მიღება ჩაბარების №5 აქტზე ხელმოწერა „ზა--ა ოს-----ი“ შესრულებულია თუ არა ზა--ა ოს-----ის მიერ? წინააღმდეგ შემთხვევაში ხომ არ შეასრულა მესამე პირმა?

6. 2016 წლის 25 აპრილის თარიღით შედგენილი მიღება ჩაბარების აქტი შესრულებულია თუ არა ერთიდაიგივე მელნით, თუ ხელშეკრულებაში ხელმოწერა „ქეთევან ყაჭეიშვილი“ და „ზა--ა ოს-----ი“ შესრულებულია სხვა მელნით.

7. 2016 წლის 25 აპრილის თარიღით შედგენილი მიღება ჩაბარების აქტში ხელმოწერა კერძოდ „ქეთევან ყაჭეიშვილი“ და „ზა--ა ოს-----ი“ გადატანილია თუ არა რაიმე ტექნიკური საშუალებით (დაწოლის გზით, გადასაყვანი ქაღალდის მეშვეობით და გამჭოლ შუშა--ე).

8. 2016 წლის 25 აპრილის მიღება ჩაბარების აქტზე, 2016 წლის 25 აპრილის სესხის ხელშეკრულებისა და 2016 წლის 25 აპრილის სესხის გრაფიკზე ზა--ა ოს-----ის და ქეთევან ყაჭეიშვილის სახელით არსებული ხელმოწერები შესრულებულია თუ არა ზა--ა ოს-----ის და ქეთევან ყაჭეიშვილის მიერ.

წარმოდგენილ ექსპერტიზის დასკვნაში მითითებულია:

- ხელმოწერა, ქეთევან ყაჭეიშვილის სახელით (ტექსტის სახით), განლაგებული: მიღება ჩაბარების აქტზე, 25.04.16 წლის თარიღით (ს.ფ.191), ხელნაწერი ტექსტის ბოლოს, სიტყვების შემდეგ: „ესწრობოდა მოწმე ქეთევან ყაჭეიშვილი“, შესრულებულია ქეთევან ყაჭეიშვილის მიერ.

- ხელმოწერა, ზა--ა ოს-----ის სახელით, განლაგებული: №5 სესხის ხელშეკრულება--ე, 25.04.16 წლის თარიღით, პირველ გვერდზე, ნაბეჭდის ტექსტის ქვემოთ, მარჯვენა მხარეს, გრაფაში: „მსესხებელი“ (ს.ფ.192), სავარაუდოა, რომ შესრულებულია ზა--ა ოს-----ის მიერ. კატეგორიული ფორმით პასუხის გაცემა ვერ მოხერხდა, გამოსაკვლევი ხელმოწერის შესაბამისი, თავისუფალი ნიმუშების და გამოვლენილი ინფორმაციული ნიშნების სიმცირის გამო.

- გადაწყვეტა საკითხისა, ხელმოწერები, ზა--ა ოს-----ის სახელით (ტექსტის სახით), განლაგებული შემდეგ საბუთებზე: მიღება-ჩაბარების აქტზე, 25.04.16 წლის თარიღით, საბუთის ქვედა მარჯვენა მხარეს, გრაფაში: „მსესხებელი“ (ს.ფ.191); №5 სესხის ხელშეკრულება--ე, 25.04.16 წლის თარიღით, პირველ გვერდზე, მარჯვენა ქვედა მხარეს, მეო--ე და მესამე გვერდზე, გრაფაში: „მსესხებელი“ (ს.ფ. 192-194) და სესხის დაფარვის გრაფიკზე (დანართი №1), მარჯვენა ქვედა მხარეს (ს.ფ. 195), შესრულებულია თუ არა ზა--ა ოს-----ის მიერ შეუძლებელია, გამოვლენილი ინფორმაციული ნიშნებისა და შესაბამისი ნიმუშების სიმცირის გამო.

- 1,2,3,4 გამოსაკვლევად წარმოდგენილ 2016 წლის 25 აპრილით დათარიღებულ მიღება-ჩაბარების №5 აქტზე წინადადება „მიღება ჩაბარების №5 აქტი“, ხელნაწერი ტექსტი დაწყებული სიტყვებით „ერთის მხრივ“ და დამთავრებული სიტყვებით „25 აპრილს“ და სიტყვა „ჩოხატაური“, ჩანაწერი „25.04.2016“

რომელიც აღნიშნავს თარიღს, დაწყებული სიტყვის ნაწილით „წარმე“ სიტყვაში „ინდმეწარმე“ და დამთავრებული ხელმოწერით „ზა--ა ოს-----ი“ (ქეთევან ყაჭეიშვილის სახელით შესრულებული ხელმოწერის ჩათვლით) შესრულებულია სხვადასხვა საწერი საშუალებით (პასტებით). ასო „ს“ -ს ბოლო ნახევაროვანი სიტყვაში „აპრილს“ და სიტყვის ნაწილი „ინდმე“ სიტყვაში „ინდმეწარმე“ შესრულებულია სხვა საწერი საშუალებით განსხვავებით დანარჩენი ტექსტისგან ე.ი ასო „ს“ ბოლო სიტყვაში „აპრილს“ და სიტყვის ნაწილი ინდმე“ სიტყვაში „ინდმეწარმე“ შესრულებულია მესამე საწერი საშუალებით.

- 2016 წლის 25 აპრილით დათარიღებულ სესხის №5 ხელშეკრულების პირველ და მესამე ფურცლებზე (ს.ფ 192,194) განთავსებული ხელნაწერი ტექსტი (ნ.ზაქრაძის ხელმოწერის ჩათვლით) შესრულებულია მუქი იისფერი საღებავი ნივთიერებებით და მარჯვენა ქვედა კუთხეში არსებული ზა--ა ოს-----ის სახელით დატანილი ხელმოწერა შესრულებულია მოლურჯო - მოოისფრო საღებავი ნივთიერებით. 2016 წლის 25 აპრილის დათარიღებული სესხის №5 ხელშეკრულების №2 ფურცელზე (ს.ფ 193) არსებული ნ.ზაქრაძის ხელმოწერა შესრულებულია მოლურჯო საღებავი ნივთიერებით.

- ზემოთ მითითებული ნიშნები მოწმობს, რომ 2016 წლის 25 აპრილით დათარიღებული სესხის №5 ხელშეკრულების პირველ და მესამე ფურცელზე (ს.ფ 192,194) განთავსებული ხელნაწერი ტექსტი (ნ.ზაქრაძის ხელმოწერის ჩათვლით) და მარჯვენა ქვედა კუთხეში არსებული ზა--ა ოს-----ის სახელით დატანილი ხელმოწერა შესრულებულია სხვადასხვა საწერი საშუალებით. 2016 წლის 25 აპრილით დათარიღებული სესხის №5 ხელშეკრულების მეო--ე ფურცელზე (ს.ფ 193) არსებული ნ.ზაქრაძის და ზა--ა ოს-----ის სახელით დატანილი ხელმოწერები შესრულებულია სხვადასხვა საწერი საშუალებით.

- 2016 წლის 25 აპრილით დათარიღებულ მიღება ჩაბარების №5 აქტზე (ს.ფ 191) არსებული ქეთევან ყაჭეიშვილის და ზა--ა ოს-----ის სახელით დატანილი ხელმოწერები არ არის გადატანილი არც გადამყვანი ქალაქის მეშვეობით და არც დაწოლის გზით უფერო კვლების შემდგომი გარშემოვლით.

- 2016 წლის 25 აპრილით დათარიღებულ მიღება ჩაბარების №5 აქტზე (ს.ფ 191), მარჯვენა შუა ნაწილში არსებული ქეთევან ყაჭეიშვილის სახელით შესრულებული ხელმოწერა არ არის გადატანილი გამჭოლ შუქზე არცერთი წარმოდგენილი ქეთევან ყაჭეიშვილის ხელმოწერის თავისუფალი ნიმუშებიდან, რომლებიც განთავსებულია შინაგანაწესში (სამოქალაქო №2/877-17 საქმე საქმის ფურცელი (245) 2017 წლის 07 დეკემბრით დათარიღებულ განცხადება--ე (სამოქალაქო №2-878-17 საქმე ს.ფ 68) 2017 წლის 07 დეკემბრით დათარიღებულ სხდომა--ე გამოუცხადებლობის შედეგებში (სამოქალაქო №2-878-17 ს.ფ 78) 2017 წლის 07 დეკემბრის დათარიღებულ სხდომა--ე გამოუცხადებლობის შედეგებში (სამოქალაქო №2/878-17 საქმე ს.ფ 98) 2016 წლის 25 მაისის დათარიღებულ შეთანხმება--ე №2 (სამოქალაქო №2-878-17) ს.ფ 150) 2016 წლის 25 მაისის დათარიღებულ შეთანხმება--ე №1 (სამოქალაქო №2-878-17 საქმე ს.ფ 160).

- 2016 წლის 25 აპრილით დათარიღებული სესხის №5 ხელშეკრულების პირველ მეო--ე და მესამე ფურცლებზე (ს.ფ 192-194) მარჯვენა ქვედა კუთხეში განთავსებული ზა--ა ოს-----ის სახელით შესრულებული ხელმოწერები არ არის გადატანილი არც გადამყვანი ქალაქის მეშვეობით და არც დაწოლის გზით უფერო კვლების შემდგომი გარშემოვლით.

- 2016 წლის 25 აპრილით დათარიღებულ მიღება-ჩაბარების №5 აქტზე (ს.ფ 191), 2016 წლის 25 აპრილით დათარიღებული სესხის №5 ხელშეკრულების პირველ მე-2 და მე-3 ფურცლებზე (ს.ფ 192-194) მარჯვენა ქვედა კუთხეში განთავსებული ზა--ა ოს-----ის სახელით შესრულებული ხელმოწერები არ არის გადატანილი გამჭოლ შუქზე ერთმანეთისგან და არცერთი წარმოდგენილი ზა--ა ოს-----ის ხელმოწერის თავისუფალი ნიმუშებიდან, რომლებიც განთავსებულია სესხის დაფარვის გრაფიკზე (სამოქალაქო №2-877-17 საქმე ს.ფ 195), 2011 წლის 08 სექტემბრით დათარიღებულ შემოწმების აქტზე (სადაც აღინიშნება ხელნაწერი ტექსტი) 2011 წლის 08 სექტემბრით დათარიღებულ შემოწმების აქტზე (სადაც აღინიშნება ნაბეჭდი ტექსტი) 2016 წლის 25 მაისის დათარიღებულ შეთანხმება--ე №2 (სამოქალაქო №2-878-17 საქმე ს.ფ 150), 2016 წლის 25 მაისის დათარიღებულ შეთანხმება--ე №1 (სამოქალაქო №2-878-17 საქმე , ს.ფ 160).

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- სსიპ ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს მიერ 2018 წლის 14 ივნისს მომზადებული ექსპერტიზის №003897618 დასკვნა (იხ. ტ. II. ს/ფ 6-35);

3.2.7. სასამართლო ვერ გაიზიარებს მოსარჩელე მხარის მოსა--რებას სესხის ხელშეკრულების არსებობასთან, დადებასთან დაკავშირებით.

საქართველოს სამოქალაქო პროცესში მხარეები ვალდებული არიან, სათანადო მტკიცებულებების წარდგენის გზით დაადასტურონ მათი პოზიციის გასამყარებლად მითითებული გარემოებების არსებობა. კანონით გათვალისწინებული შემთხვევების გარდა, რომელიც ადგენს მხარეთა შო--ის მტკიცების ტვირთის განაწილების სპეციფიკურ წესს, მოსარჩელეს ევალება სასარჩელო განცხადებაში ასახული ფაქტების მტკიცება, იმგვარი მტკიცებულებების წარდგენა, რომლებიც სარწმუნოდ დაადასტურებს სარჩელის დაკმაყოფილებისათვის საჭირო გარემოებების არსებობას. წინააღმდეგ შემთხვევაში მოსარჩელის მხოლოდ ზეპირი განმარტების საფუძველზე სასურველი ფაქტი ვერ დადგინდება და მოსარჩელისათვის არახელსაყრელ მატერიალურ-სამართლებრივ შედეგს გამოიწვევს.

სასამართლოს მიაჩნია, რომ მოცემულ შემთხვევაში მოსარჩელემ სათანადო მტკიცებულების წარდგენის გზით ვერ დაამტკიცა ის გარემოება, რომ მოპასუხეზე ზა--ა ოს-----ზე გაცემული იყო 70000 აშშ დოლარი სესხის ხელშეკრულების საფუძველზე.

სასამართლო სხდომა--ე მოწმის სახით დაკითხულმა გამსესხებელმა ნე----ნ

ზაქრადემ განმარტა, რომ ზა--ა ოს-----ისათვის არაერთხელ მიუცია, უსესხებია თანხა ნაწილ-ნაწილ, ეტაპობრივად უკან დაბრუნების ვალდებულებით. პირველად ასესხა 30000 ლარი. ეტაპობრივად აბრუნებდა თანხას, მაგრამ ამავე დროს თვეში ო--ჯერ-სამჯერ აძლევდა ისევ თანხას, ისე რომ არ ჰქონდა დაფარული სრულად 30000 ლარი. თანხის გადაცემა ხდებოდა ზა--ა ოს-----ის ანგარიშზე (მგონი ლიბერთი ბანკის ანგარიშზე) ჩარიცხვით. მარტის თვეში უკვე საკმაო ვალები დაედო ზა--ა ოს-----ის მეუღლესო.

სასამართლოსთვის გაუგებარია: ზა--ა ოს-----ის მეუღლეს, რომელიც მუშაობდა ინდემწარმე ნე----ნ ზაქრადესთან ლომბარდში და რომელსაც საკმაო ვალები ჰქონდა, ასევე, ზა--ა ოს-----ს არ ჰქონდა დაფარული 30000 ლარი, მიუხედავად ამისა, ნე----ნ ზაქრადე კიდევ სესხად აძლევს ზ. ოს-----ს უკვე 70000 აშშ დოლარს.

სადავო საკითხთან დაკავშირებით ნე----ნ ზა-----ემ განმარტა, რომ 70000 აშშ დოლარი საერთო ჯამში შედგა, ნაწილ-ნაწილ ლარები აქვს ნასესხები, არაერთხელ მიუცია, უსესხებია ზა--ა ოს-----ისთვის, მაგრამ 2016 წლის აპრილის თვეში, ზუსტად თვე და რიცხვი არ მახსოვსო, თავისი მეუღლეც იყო (საუბარია ქეთევან ყაჭეიშვილზე) მიცა 70000 აშშ დოლარი ასესხა. რაც იყო იმ დროის განმავლობაში ვალი იმა--ე შედგა მიღება-ჩაბარების აქტი. ლომბარდში მოხდა თანხის გადაცემა. დღის პირველი ნახევარი იყო. ნოტარიუს ბევრი ხალხი ჰყავდა და იმიტომ არ მოხდა სანოტარო ბიუროში გაფო--მებაო. არ მახსოვს მგონი სესხის გრაფიკიც იყო, სადღაც თვეში 1200 აშშ დოლარი უნდა გადაეხადაო. ვალის სანაცვლოდ თმობდა ბახმაროს ქონებას. 70000 აშშ დოლარი თავისი კუთვნილი ლომბარდების თანხა იყო, რომელიც სამტრედიის ლომბარდში გასავლის ო--დერით გაწერა. კომერციული ფართი გავყიდე 100000 და 70000 აშშ დოლარი იქედან ავიღეო.

შესაბამისად, სასამართლო სხდომა--ე მოწმის სახით დაკითხულმა გამსესხებელმა ნე----ნ ზაქრადემ ურთიერთსაწინააღმდეგო და გამომრიცხავი ჩვენება მისცა, მან ვერ დაადასტურა 70000 აშშ დოლარის გადაცემა ზა--ა ოს-----ისთვის. ამასთან, ვერ გაიხსენა კონკრეტულად თუ რა ვითარებაში, როგო-- გადასცა 70 000 აშშ დოლარი, კონკრეტული დღე, საათი. („მგონი“, „არ მახსოვს“) იხ. სასამართლო 03.10.2018წ. სხდომის ოქმი - ნე----ნ ზაქრადის მოწმის სახით დაკითხვის შესახებ (იხ. ტ. II).

სასამართლო განმარტავს, რომ ფაქტობრივი გარემოებების არსებობა ან არარსებობა უნდა დადასტურდეს კონკრეტული მტკიცებულებებით. ფაქტობრივად, სადაო გარემოებებთან დაკავშირებით მხარეები იძლევიან ურთიერთ საწინააღმდეგო განმარტებას. მათი განმარტებები გამო--იცხავენ ერთმანეთის არგუმენტებს. სასამართლო ო--ივე მხარის განმარტებას აფასებს

თანაბარი მნიშვნელობის მტკიცებულებად. საბოლოოდ გაიზიარებს მხოლოდ იმ მხარის განმარტებას, ვინც მტკიცებულებებით დაადასტურებს თავის არგუმენტებს.

სადაო საკითხის დადგენისას სასამართლო ხელმძღვანელობს მხარეთა თანასწორობის, შეჯიბრებითობისა და დისპოზიციურობის პრინციპით. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-4 მუხლით სამართალწარმოება მიმდინარეობს შეჯიბრებითობის საფუძველზე. მხარეები სარგებლობენ თანაბარი უფლებებითა და შესაძლებლობებით, დაასაბუთონ თავიანთი მოთხოვნები, უარყონ ან გააქარწყლონ მეო--ე მხარის მიერ წამოყენებული მოთხოვნები, მოსა--რეები თუ მტკიცებულებები. დისპოზიციურობის პრინციპის მიხედვით აღიარებულია შეჯიბრებითობის პრინციპით ფაქტების დადგენა. მტკიცების ტვირთი მხარეებს შო--ის თანაბრადაა გადანაწილებული, მხარეები თავად განსა--ღვრავენ, თუ რომელი მტკიცებულებები გამოიყენონ ფაქტობრივი გარემოების დასადასტურებლად. ზოგადად ო--ივე მხარემ უნდა წარმოადგინოს მტკიცებულებები, რომლითაც უტყუარად დადგინდება სარჩელში და შესაგებელში მითითებული გარემოებების არსებობა. დისპოზიციურობის პრინციპიდან გამომდინარე ფაქტების მტკიცების ტვირთი მოსარჩელესა და მოპასუხეს შო--ის განაწილებული უნდა იყოს სამართლიანად. მხარეს უნდა დაეკისროს ისეთი ფაქტის დამტკიცების ვალდებულება, რომლის განხო--ცილებაც მას შეუძლია. მხარეს არ უნდა დაეკისროს ისეთი ფაქტების მტკიცების ტვირთი, რომლის განხო--ცილებაც მისთვის შეუძლებელია. მტკიცების ტვირთის სწო--ი გადანაწილება საქმის განხილვის უმთავრესი პრინციპია. მოცემულ შემთხვევაში, სესხის ხელშეკრულების დადების ფაქტის მტკიცება ეკისრება მოსარჩელეს - ტა---ლ კბ-----ს (გამსესხებელ - ნე----ნ ზაქრადეს). მოსარჩელემ თავისი არგუმენტების დასადასტურებლად წარმოადგინა სარჩელი, სესხის ხელშეკრულება, სესხის დაფარვის გრაფიკი, მიღება-ჩაბარების აქტი თანხის მიღების შესახებ, რომელიც სადაო გახდა მოპასუხე მხარემ. თავის მხრივ ზა--ა ოს-----ს ეკისრება სესხის ხელშეკრულების არ არსებობის ფაქტის დადგენა. სასამართლო თვლის ამ გზით მტკიცების ტვირთის გადანაწილება სამართლიანია და სრულად შეესაბამება შეჯიბრებითობის პრინციპს. ზა--ა ოს-----ის შუამდგომლობის საფუძველზე ჩატარებული იქნა საბუთების ტექნიკური და ხელწერის ექსპერტიზა, რომლის დასკვნაშიც მითითებულია, რომ ხელმოწერები, ზა--ა ოს-----ის სახელით შესრულებულია თუ არა ზა--ა ოს-----ის მიერ შეუძლებელია დადგენა.

ფაქტების დამტკიცებას იწყებს მოსარჩელე, რომელმაც მითითებული მტკიცებულებებით უნდა დაადასტუროს მის მიერ მოპასუხისადმი წაყენებული მოთხოვნის ფაქტობრივი საფუძველი. იმ შემთხვევაში, როდესაც მოსარჩელე დაამტკიცებს ამ ფაქტებს, მტკიცების ტვირთი გადადის მოპასუხეზე. სასამართლო აღნიშნავს, რომ სამოქალაქო სამართალში მოქმედებს პრინციპი

რომლის მიხედვით „მტკიცების ტვირთი ეკისრება მას, ვინც ამტკიცებს და არა მას, ვინც უარყოფს“.

სასამართლო მიუთითებს, რომ ერთ-ერთი მხარის მიერ მხოლოდ ზოგადი ხასიათის მითითება, არ ქმნის ამ გარემოების დადასტურებულად მიჩნევის წინაპირობას, მით უფრო იმ შემთხვევაში, თუ ამ გარემოებას არ ეთანხმება მოწინააღმდეგე მხარე. იმ გარემოების დასადასტურებლად, რომელზედაც მოსარჩელე ამყარებს თავის მოთხოვნას, აუცილებელია წარმოდგენილი იყოს სათანადო მტკიცებულებები.

სასამართლო აღნიშნავს, რომ ერთ-ერთი მხარის ახსნა-განმარტება, თუ მას არ ეთანხმება მოწინააღმდეგე მხარე, მხოლოდ იმ შემთხვევაში შეიძლება ჩაითვალოს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ფაქტობრივ გარემოებათა დამადასტურებელ მტკიცებულებად, თუ იგი დასტურდება საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებების ყოველმხრივი, სრული და ობიექტური განხილვის შედეგად. წინააღმდეგ შემთხვევაში, მხარის მიერ მიცემული ნებისმიერი ახსნა-განმარტების საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ფაქტობრივი გარემოების დამადასტურებელ უტყუარ მტკიცებულებად ჩათვლა, ეწინააღმდეგება საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 105-ე მუხლით დადგენილ პრინციპებს, რომლის თანახმად, სასამართლოსათვის არავითარ მტკიცებულებას არა აქვს წინასწარ დადგენილი ძალა.

სასამართლო დამატებით განმარტავს, რომ ზეპირი განმარტება ფაქტის სადაოობისას არ წარმოადგენს ფაქტის დადგენილად მიჩნევისათვის საკმარის მტკიცებულებას. სასამართლო პატივს სცემს მოსარჩელის (ტა----ლ კბ-----ის), ასევე გამსესხებლის (ნე----ნ ზაქრაძის) განმარტებებს, მაგრამ მოცემულ შემთხვევაში სადაო ფაქტის მტკიცება მოითხოვს უფრო მაღალი სტანდარტის მტკიცებულებებს. ნებისმიერ მხარეს ზეპირად ნებისმიერი განმარტების მოცემა შეუძლია, მაგრამ როცა ეს განმარტება სადაო ხდება, სასამართლო ვალდებულია მისი ნამდვილობა შეამოწმოს.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

4. შემაჯამებული სასამართლო დასკვნა:

საქმის მასალების გაცნობის, მხარეთა ახსნა-განმარტებებისა მოსმენის, ასევე სარჩელის ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლიანობის შემოწმებისა და საქმეში არსებულ მტკიცებულებათა სამართლებრივი შეფასების შედეგად სასამართლო მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ სარჩელი უნდა არ დაკმაყოფილდეს.

5. კანონები, რომლებითაც სასამართლომ იხელმძღვანელა

- სასამართლომ გამოიყენა საქართველოს კონსტიტუციის 21-ე, 42-ე, 85-ე მუხლი.
- საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 316-ე, 319-ე, 317-ე, 623-ე, 624-ე, 183-ე, 477-ე, 50-ე, 56-ე, 498-ე, 312-ე, 185-ე მუხლები.
- ადამიანის უფლებათა და თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის №1

დამატებითი ოქმი.

6. სამართლებრივი შეფასება

6.1. სასამართლო განმარტავს, რომ საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლის პირველი ნაწილით თანახმად, ყოველ ადამიანს უფლება აქვს თავის უფლებათა და თავისუფლებათა დასაცავად მიმართოს სასამართლოს.

უფლების სასამართლო წესით დაცვის შესაძლებლობა სამოქალაქო საპროცესო კანონმდებლობის ფუნდამენტურ პრინციპს წარმოადგენს. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილი, რომლის თანახმადაც, ყოველი პირისათვის უზრუნველყოფილია უფლების სასამართლო წესით დაცვა. აღნიშნული გულისხმობს პირის უფლებას, დაიცვას თავისი კანონიერი ინტერესები სასამართლოს მეშვეობით. ამასთან, მნიშვნელოვანია, რომ მხარემ მართლზომიერად გამოიყენოს აღნიშნული უფლება, იდავოს ისეთ საკითხებზე, რომელთა გადაწყვეტაც უზრუნველყოფს მისი დარღვეული უფლების აღდგენას. უფლების რეალიზებისას სასამართლო თანაბრად იცვას ო--ივე მოდავე მხარის კანონიერ ინტერესებს.

სასამართლო აღნიშნავს, რომ სასამართლოს ხელმისაწვდომობის უფლების რეალიზაცია დისპოზიციურობის პრინციპის გამოვლინებაა, რაც მხარეებს ანიჭებს უფლებას თავისუფლად განკარგონ თავიანთი მატერიალური და საპროცესო უფლებები. მხარეები იწყებენ საქმის წარმოებას სასამართლოში, სარჩელის ან განცხადების შეტანის გზით. ისინი განსა--ღვრავენ დავის საგანს... (სსს კოდექსის მე-3 მუხლი). გარდა ამისა, სარჩელის უფლებაში გაერთიანებულია ო--ი უფლება: **1.** სარჩელისა აღძვრის უფლება და **2.** სარჩელის დაკმაყოფილების უფლება. სარჩელში სასარჩელო მოთხოვნა უნდა იყოს დასაბუთებული, როგო--ც მატერიალურ-სამართლებრივი, ისე საპროცესო-სამართლებრივი ნო--მების შესაბამისად, რაც წარმოადგენს სარჩელის დაკმაყოფილების წინაპირობას. სარჩელის დასაბუთება, მისი, დაკმაყოფილება, ნაწილობრივ დაკმაყოფილება ან არ დაკმაყოფილება უშუალოდ დაკავშირებულია სამართალწარმოების ისეთ ფუნდამენტურ პრინციპთან, როგო--ცაა შეჯიბრებითობა და თანასწო--ობა, რაც განმტკიცებულია საქართველოს კონსტიტუციის 85-ე მუხლის მე-3 პუნქტით, რომლის თანახმად, სამართალწარმოება ხო--ციელდება მხარეთა თანასწო--ობისა და შეჯიბრებითობის საფუძველზე.

6.2. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 316-ე მუხლის პირველი ნაწილის დანაწესით, ვალდებულების ძალით კრედიტო--ი უფლებამოსილია მოთხოვოს მოვალეს რაიმე მოქმედების შესრულება.

სასამართლო განმარტავს, რომ მოთხოვნის უფლების არსებობისათვის საჭიროა მოთხოვნის უფლების მქონე მხარე ვალდებულებით ურთიერთიერთობაში იყოს მოპასუხესთან. ანუ მათ შო--ის უნდა არსებობდეს სახელშეკრულებო

ურთიერთობა, ან მისი მოთხოვნა უნდა გამომდინარეობდეს დელიქტური ვალდებულებიდან ან უსაფუძვლო გამდიდრების ან კიდე კანონით გათვალისწინებული სხვა საფუძვლებიდან. ხელშეკრულება ვალდებულების წარმოშობის ერთერთი საფუძველია. იგი ო--ი ან მეტი პირის ნების გამოვლენაა მიმართული სამოქალაქო სამართლებრივი ურთიერთობის წარმოშობის, შეცვლის ან შეწყვეტისაკენ.

6.3. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 319-ე მუხლის თანახმად, კერძო სამართლის სუბიექტებს შეუძლიათ კანონის ფარგლებში თავისუფლად დადონ ხელშეკრულებები და განსა--ღვრონ ამ ხელშეკრულებათა შინაარსი. იმავე კოდექსის 317-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, ვალდებულების წარმოშობისათვის აუცილებელია მონაწილეთა შო--ის ხელშეკრულება, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ვალდებულება წარმოიშობა ზიანის მიყენების (დელიქტის), უსაფუძვლო გამდიდრების ან კანონით გათვალისწინებული სხვა საფუძვლებიდან.

აღნიშნული ნო--მა ადგენს იმ ურთიერთობათა სახეებს, რომელთა საფუძველზეც შესაძლოა წარმოიშვას მოპასუხის ვალდებულება. სწო--ედ საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 317-ე მუხლი იძლევა საშუალებას, რომ მხარეთა შო--ის დავის განხილვისას სასამართლომ დაადგინოს თუ რა მოთხოვნა გააჩნია მოსარჩელეს მოპასუხის მიმართ და რომელი ფაქტობრივი გარემოების საფუძველზე. ამ კუთხით, ყურადსაღებია საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განმარტება, რომლის თანახმად, „სასამართლომ მხარის მიერ მითითებული მოთხოვნის ფარგლებში უნდა მოძებნოს სამართლებრივი ნო--მა, რომელიც იმ შედეგს ითვალისწინებს, რომლის მიღწევაც მხარეს სურს. მოთხოვნის სამართლებრივ საფუძვლად განხილული ნო--მა შეიცავს იმ აღწერილობას (ფაქტობრივ შემადგენლობას), რომლის შემოწმებაც სასამართლოს ვალდებულებაა და რომელიც უნდა განხო--ციელდეს ლოგიკური მეთოდების გამოყენებით, ანუ სასამართლომ უნდა დაადგინოს ამა თუ იმ ნო--მაში მოყვანილი აბსტრაქტული აღწერილობა რამდენად შეესაბამება კონკრეტულ სიტუაციას და გამოიტანოს შესაბამისი დასკვნები. ის მხარე, რომელსაც აქვს მოთხოვნა მეო--ე მხარისადმი, სულ მცირე, უნდა უთითებდეს იმ ფაქტობრივ შემადგენლობა--ე, რომელსაც სამართლის ნო--მა გვთავა--ობს” (იხ. საქმე №ას-1158-1104-2014, 06 მაისი, 2015 წელი).

სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოცემული დავის სწო--ად გადასაწყვეტად, აუცილებელი დადგინდეს არსებობდა თუ არა მხარეთა შო--ის სახელშეკრულებო ვალდებულებითი ურთიერთობა (სესხის ხელშეკრულება).

6.4. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 623-ე მუხლის თანახმად, სესხის ხელშეკრულებით გამსესხებელი საკუთრებაში გადასცემს მსესხებელს ფულს ან სხვა გვაროვნულ ნივთს, ხოლო მსესხებელი კისრულობს დააბრუნოს იმავე

სახის, ხარისხისა და რაოდენობის ნივთი. ამავე კოდექსის 624-ე მუხლის თანახმად, სესხის ხელშეკრულება იდება ზეპირად. მხარეთა შეთანხმებით შეიძლება გამოყენებულ იქნეს წერილობითი ფო--მაც. ამდენად, სესხი არის სასყიდლიანი ურთიერთობა და გამსესხებლის უფლებას უპირისპირდება მოვალის ვალდებულება დააბრუნოს სესხის საგანი. მოცემულ შემთხვევაში, მოსარჩელემ ვერ დაადასტურა სესხის ხელშეკრულების არსებობა მხარეთა შო--ის და, შესაბამისად, მოპასუხისათვის სესხად ფულის გადაცემის ფაქტი.

სამოქალაქო პროცესში მონაწილეობს ო--ი ერთმანეთისადმი დაპირისპირებული მხარე - მოსარჩელე და მოპასუხე. შესაბამისად, ერთი ნაწილი მტკიცების საგანში შემავალი ფაქტებისა ივარაუდება მოსარჩელის სასარგებლოდ, ხოლო დანარჩენი ნაწილი - მოპასუხის სასარგებლოდ. ის, რაც მოსარჩელის სასარგებლოდ ივარაუდება უნდა გააქარწყლოს მოპასუხემ, ხოლო ის, რაც მოპასუხის სასარგებლოდ ივარაუდება პირიქით, უნდა გააქარწყლოს მოსარჩელემ (**იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილება, სუსგ, საქმე №ას-570-541-2015, 11.11.2015 წელი**).

6.5. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 623-ე, 624-ე მუხლების მიზანია, სესხის ხელშეკრულების მიმართ ფო--მის თავისუფლების დაწესებით და სასესხო ურთიერთობებიდან წარმოშობილ დავებში ფაქტების დადასტურების წესის განსა--ღვრით დაიცვას სესხის მონაწილეთა უფლებები, უზრუნველყოს მართლწესრიგის ეფექტური ფუნქციონირება.

სასამართლო განმარტავს, რომ სადავოობისას სესხის ხელშეკრულების დადების - თანხის გადაცემის ფაქტის დამტკიცების ტვირთი ეკისრება გამსესხებელს - მოსარჩელეს. სესხის ხელშეკრულებიდან გამომდინარე ვალდებულების შესრულების მოთხოვნის დამფუძნებელ ნო--მას სამოქალაქო კოდექსის 623-ე მუხლი წარმოადგენს, რომლის თანახმადაც, სესხის ხელშეკრულებით გამსესხებელი საკუთრებაში გადასცემს მსესხებელს ფულს ან სხვა გვაროვნულ ნივთს, ხოლო მსესხებელი კისრულობს დააბრუნოს იმავე სახის, ხარისხისა და რაოდენობის ნივთი. დასახელებული ნო--მიდან გამომდინარე, შეიძლება დავასკვნათ, რომ სესხი რეალურ ხელშეკრულებათა რიცხვს განეკუთვნება, რაც იმას ნიშნავს, რომ სახელშეკრულებო ურთიერთობა არა მხოლოდ მის არსებით პირობებზე მხარეთა შეთანხმებით, არამედ ხელშეკრულების საგნის - გვაროვნული ნივთის გადაცემის მომენტიდან წარმოიშობა, შესაბამისად, მტკიცების საგანში შემავალი გარემოებაც, უპირველესად, ხელშეკრულების საგნის გადაცემა (ხელშეკრულების დადება), რომელიც, თავის მხრივ, მიიღო მსესხებელმა. მოცემულ შემთხვევაში, მოსარჩელემ ვერ დაადასტურა ხელშეკრულების საგნის (70000 აშშ დოლარის) გადაცემა, შესაბამისად, ვერ დაადასტურა ხელშეკრულების დადება. სასამართლო განმარტავს, რომ ხელშეკრულება ვალდებულების წარმოშობის ერთ-ერთი საფუძველია. ხელშეკრულება არის ო--ი ან მეტი პირის ნების

გამოვლენა მიმართული სამოქალაქო სამართლებრივი ურთიერთობის წარმოშობის, შეცვლის ან შეწყვეტისაკენ. ხელშეკრულების დადება დამოკიდებულია მხარეთა ნების გამოვლენა--ე.

6.6. სასამართლო დამატებით განმარტავს, რომ სესხი ფო--მასავალდებულო გარიგებას არ წარმოადგენს, მხარეები თავისუფალი არიან ხელშეკრულების ფო--მის არჩევაში. ფო--მის არჩევა მტკიცების ტვირთზე პირდაპირ და უშუალო გავლენას ახდენს. სესხის გაცემის მტკიცების ტვირთი ეკისრება გამსესხებელს. სესხის დაბრუნების მოთხოვნის რეალიზაციისათვის მან უნდა დაამტკიცოს სესხის ხელშეკრულების დადება, როგო--ც შეთანხმება, ისე სესხის საგნის გადაცემა მსესხებლისათვის. სესხის სახელშეკრულებო ურთიერთობის დასადგენად კანონმდებელი მოსარჩელის მტკიცების ტვირთს გარკვეულწილად აძლიერებს. სესხის გაცემის მტკიცების ტვირთი აწევს გამსესხებელს, რომელმაც, გარდა თავისი განმარტებისა, სხვა მტკიცებულებებით დამაჯერებლად უნდა დაადასტუროს სესხის ხელშეკრულების დადება. მოცემულ შემთხვევაში, მოსარჩელემ ვერ დაადასტურა სესხის ხელშეკრულების დადების ფაქტი.

რაც შეეხება ნასყიდობის ხელშეკრულებების ბათილად ცნობას, მე-2, მე-3 და მე-4 სასარჩელო მოთხოვნებს, არ უნდა დაკმაყოფილდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

6.7. ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაციის თანახმად, ყოველ ადამიანს აქვს უფლება ფლობდეს ქონებას როგო--ც ერთპიროვნულად, ასევე სხვებთან ერთად. არავის არ უნდა ჩამოერთვას მისი ქონება თვითნებურად.

ადამიანის უფლებათა და თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის №1 დამატებითი ოქმის პირველი მუხლით „ყოველ ფიზიკურ ან იურიდიულ პირს აქვს თავისი საკუთრებით შეუფერხებელი სარგებლობის უფლება. მხოლოდ სა--ოგადოებრივი საჭიროებისათვის შეიძლება ჩამოერთვას ვინმეს თავისი საკუთრება კანონითა და საერთაშო--ისო სამართლის ზოგადი პრინციპებით გათვალისწინებულ პირობებში“.

სასამართლო განმარტავს, რომ საკუთრების უფლება ადამიანის უფლებათა სამართლის ერთ-ერთი ყველა--ე ძველი და ფუნდამენტური უფლებაა, რომელიც გულისხმობს ადამიანის შესაძლებლობას საკუთარი ნების შესაბამისად და სხვათა ინტერესების შეუღალავად ფლობდეს, სარგებლობდეს და განკარგავდეს თავის ქონებას. სასამართლო მიიჩნევს, რომ აუცილებელია საკუთრების, როგო--ც ინსტიტუტის, კონსტიტუციურ-სამართლებრივი გარანტირება, ასევე მესაკუთრისათვის, როგო--ც სუბიექტისათვის უფლების სამართლებრივი დაცვის საკმარისი საშუალებების მინიჭება, მისი ხელშეწყობისა და უზრუნველყოფის გარანტიების შექმნა. სწო--ედ ამ მიზანს ემსახურება კონსტიტუციის 21-ე მუხლის პირველი პუნქტი, რომლის

შესაბამისადაც საკუთრების უფლება აღიარებული და უზრუნველყოფილია. ეს გულისხმობს არა მხოლოდ მესაკუთრისათვის უფლების დაცვის სამართლებრივი შესაძლებლობების მინიჭებას „არამედ საკუთრების დაცვას ისეთი ხელყოფისაგან, რომელიც არ თავსდება ამავე მუხლის მე-2 და მე-3 პუნქტით დადგენილ ფარგლებში“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2007 წლის 18 მაისის 2/1-370 გადაწყვეტილება).

6.8. სასამართლო განმარტავს, რომ უძრავი ქონების გასხვისებისათვის აუცილებელია ხელშეკრულების დადება. ხელშეკრულება არის ო--ი ან მეტი პირის ნების გამოვლენა, მიმართული სამოქალაქო სამართლებრივი ურთიერთობის წარმოშობის შეცვლის ან შეწყვეტისაკენ.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 183-ე მუხლის თანახმად, უძრავი ნივთის შესაძენად აუცილებელია გარიგების წერილობითი ფორმით დადება და შემდეგნაირად ამ გარიგებით განსა--ღვრული საკუთრების უფლების რეგისტრაცია საჯარო რეესტრში.

მოცემულ შემთხვევაში სადავოა ნასყიდობის ხელშეკრულებები. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 477-ე მუხლის პირველი და მეორე ნაწილის თანახმად, ნასყიდობის ხელშეკრულებით გამყიდველი მოვალეა გადასცეს მყიდველს საკუთრების უფლება ქონება--ე, მასთან დაკავშირებული საბუთები და მიაწოდოს საჭონელი. მყიდველი მოვალეა გადაუხადოს გამყიდველს შეთანხმებული ფასი და მიიღოს ნაყიდი ქონება.

სასამართლო განმარტავს, რომ ნასყიდობის ხელშეკრულება მიეკუთვნება ო--მხრივად მავალდებულებელ გარიგებათა რიცხვს და თავისი შინაარსით საკუთრების წარმოშობის სამართლებრივ საფუძველს წარმოადგენს. ნასყიდობის ხელშეკრულების მომწესრიგებელი ნორმების პირველივე მუხლი მიუთითებს, რომ იგი მიმართულია ქონება--ე მყიდველის საკუთრების უფლების წარმოშობის, შეცვლის ან შეწყვეტისაკენ. ხოლო, გამყიდველის მიზანს წარმოადგენს ნივთის გასხვისებით სარგებლის მიღება. ნასყიდობის ხელშეკრულება სასყიდლიანი ხელშეკრულებაა, რამდენადაც გამყიდველმა მყიდველისათვის ნივთის გადაცემის სანაცვლოდ უნდა მიიღოს ამ უკანასკნელისაგან მიღებული საჭონლის ფასის გადახდის სახით შემხვედრი დაკმაყოფილება.

მოსარჩელემ ხელშეკრულებების ბათილად ცნობის საფუძველად მიუთითა, რომ ეს გარიგებები წარმოადგენს მოჩვენებით და თვალთმაქცურ გარიგებებს.

სასამართლომ მოთხოვნის ამ ნაწილში სარჩელის ბედის გადასაწყვეტად შეამოწმა სადავო გარიგებების ბათილად ცნობის მოსარჩელის მიერ მითითებული საფუძველი, მხარეთა მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებების საფუძველზე და მიიჩნევს, რომ ზა--ა ოს-----სა და ავ-----ლ ცი----ეს შორის

2016 წლის 27 ივლისს, ზა--ა ოს-----სა და ვა----გ მუ-----ას შო--ის 2016 წლის 02 ივნისს, ვა----გ მუ-----ას და მი-----ა ტყ-----ეს შო--ის 2017 წლის 06 ოქტომბერს დადებული ნასყიდობის ხელშეკრულებები, არ არის თვალთმაქცურად ან/და მოჩვენებით დადებული გარიგებები.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 50-ე მუხლის თანახმად, გარიგება არის ცალმხრივი, ო--მხრივი ან მრავალმხრივი ნების გამოვლენა, რომელიც მიმართულია სამართლებრივი ურთიერთობის წარმოშობის, შეცვლის ან შეწყვეტისკენ. იმავე კოდექსის სკ-ის 56-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, ბათილია გარიგება, რომელიც დადებულია მხოლოდ მოსაჩვენებლად, იმ განზრახვის გარეშე, რომ მას შესაბამისი იურიდიული შედეგები მოჰყვეს (მოჩვენებითი გარიგება). ხოლო იმავე მუხლის მეო--ე ნაწილის თანახმად, თუ მოსაჩვენებლად დადებული გარიგებით მხარეებს სურთ სხვა გარიგების დაფარვა, მაშინ გამოიყენება დაფარული გარიგების მიმართ მოქმედი წესები (თვალთმაქცური გარიგება).

სასამართლო აღნიშნავს, რომ მოჩვენებითი და თვალთმაქცური გარიგება ფო--მალურად შეესაბამება კანონის მოთხოვნებს, მაგრამ ნების ნაკლი, მისი არანამდვილობის გამო, წარმოადგენს იმ არსებითი ხასიათის ნაკლს, რაც გამო--იწხავს სამართლებრივი შედეგის დადგომას. მოჩვენებითი ან/და თვალთმაქცური გარიგების დროს მხარეთა შეთანხმება მოკლებულია ნამდვილობას და იგი კანონსაწინააღმდეგო მიზნების მისაღწევად ან დასაფარად გამოიყენება, მოჩვენებითი გარიგების დროს ხელშეკრულების მონაწილეებს არ სურთ იმ შედეგის დადგომა, რაც პირდაპირ ამ გარიგებათა დანიშნულებიდან გამომდინარეობს არამედ, მხარეებს სურთ სხვა გარიგების დაფარვა და ამ დროს მხარეთა ნამდვილი ნების გამოვლენა თვალთმაქცური გარიგებით იფარება. მოჩვენებითი გარიგების დროს მოსაჩვენებლად იქცევა ამ გარიგების ნების გამომვლენი ყველა სუბიექტი. ის ფაქტი, რომელიც მიუთითებს სადავო გარიგების მხარეთა ნების გამოვლენის არანამდვილობა--ე, უნდა დაამტკიცოს მან, ვისაც მიაჩნია, რომ მოსაჩვენებლად დადებული გარიგებით შეილახა მისი უფლება. თვალთმაქცური გარიგების ბათილობის შემთხვევაში უნდა გაირკვეს დაფარული გარიგების ხასიათი, რადგან ამ დროს გამოიყენება დაფარული გარიგების მიმართ მოქმედი წესები.

ამდენად, სასამართლო სამოქალაქო პროცესში შებოჭილია არამარტო მხარეთა სასარჩელო მოთხოვნებისა თუ შესაგებლის ფარგლებით, არამედ მხარეთა მითითებებით, თუ რომელი ფაქტები უნდა დაედოს საფუძვლად მათ მოთხოვნებს ან რომელი მტკიცებულებებით უნდა იქნეს დადასტურებული ეს ფაქტები. თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებანი, რომლებზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს. ამ გარემოებათა დამტკიცება შეიძლება თვით მხარეთა (მესამე პირთა) ახსნა განმარტებით, მოწმეთა ჩვენებით, წერილობითი თუ ნივთიერი მტკიცებულებებით და ექსპერტთა

დასკვნებით.

მოცემულ შემთხვევაში გარიგების მოჩვენებითი, თვალთმაქცური, მტკიცების ტვირთი ეკისრება მოსარჩელეს მხარეს, თუმცა სასამართლოს მოსა--რებით მის მიერ სასამართლოსათვის წარმოდგენილი ვერ იქნა სათანადო მტკიცებულებები მის მიერვე მითითებული გარემოებების დასადასტურებლად.

6.9. მოსარჩელემ მოითხოვა რა ნასყიდობის ხელშეკრულების ბათილად ცნობა, ბათილად ცნობის ერთერთ საფუძვლად მიუთითა ამ გარიგების მოჩვენებით ხასიათზე.

სამოქალაქო კოდექსის 56-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, ბათილია გარიგება, რომელიც დადებულია მხოლოდ მოსაჩვენებლად, იმ განზრახვის გარეშე, რომ მას შესაბამისი იურიდიული შედეგები მოჰყვეს (მოჩვენებითი გარიგება).

მითითებულ ნო--მა--ე დაყრდნობით სასამართლო აღნიშნავს, რომ გარიგება იმ შემთხვევაში ჩაითვლება მოჩვენებით დადებულად, როცა გარიგების მხარეებს არ სურთ ამ გარიგებით გათვალისწინებული იურიდიული შედეგის დადგომა. მოჩვენებითი გარიგება მოკლებულია ნამდვილობას და მხარეთა მიერ გამოიყენება კანონსაწინააღმდეგო მიზნების დასაფარად და მისაღწევად. მოჩვენებითი გარიგების დროს გარიგების არც ერთ მხარეს არ სურს ამ გარიგების შესრულება. ამდენად, მოჩვენებითად ჩაითვლება გარიგება თუკი ნების გამომვლენი და ნების მიმღები თანხმდებიან იმა--ე, რომ მათ მიერ გამოვლენილ ნებას არ მიეცეს მსვლელობა.

მოცემულ შემთხვევაში ზა--ა ოს-----სა და ავ-----ლ ცი----ეს შო--ის, ზა--ა ოს-- -----სა და ვა-----გ მუ-----ას შო--ის ნასყიდობის ხელშეკრულებების, როგო--ც მოჩვენებითი გარიგებების ბათილად ცნობა შესაძლებელი იქნება იმ შემთხვევაში, თუ დადგინდება, რომ ზა--ა ოს-----ს, ავ-----ლ ცი----ეს და ვა-- --გ მუ-----ას ხელშეკრულების დადებისას ამოძრავებდათ კანონსაწინააღმდეგო მიზანი - ხელშეკრულებით ნაკისრი მოვალეობისაგან თავის არიდება და რეალურად არ სურდათ ნასყიდობის ხელშეკრულებების თანამდევი სამართლებრივი შედეგის დადგომა.

სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოსარჩელემ ვერ მიუთითა ისეთ მტკიცებულებებზე, რომლითაც დადასტურდებოდა მოპასუხეთა შო--ის იმგვარი შეთანხმების ფაქტი, რაც გამო--იცხავდა მათ განზრახვას, რომ დადებულ ნასყიდობის გარიგებებს შესაბამისი იურიდიული შედეგი მოჰყოლოდა. საქმეში არ არის წარმოდგენილი რაიმე მტკიცებულება, რომელიც დაადასტურებდა ამ გარიგებების დადების დროს მხარეთა რაიმე კანონსაწინააღმდეგო მიზნის მიღწევის ნებას. სადავო ნასყიდობის

ხელშეკრულებების მოჩვენებითი ხასიათის დადგენისას, უპირველეს ყოვლისა, უნდა განისა--ღვროს ნასყიდობის ხელშეკრულებისათვის დამახასიათებელი სამართლებრივი შედეგები. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 477-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, ნასყიდობის ხელშეკრულებით გამყიდველი მოვალეა გადასცეს მყიდველს საკუთრების უფლება ქონება--ე, მასთან დაკავშირებული საბუთები და მიაწოდოს საქონელი. ამავე მუხლის მეო--ე ნაწილის თანახმად მყიდველი მოვალეა გადაუხადოს გამყიდველს შეთანხმებული ფასი და მიიღოს ნაყიდი ქონება. ამავე კოდექსის 498-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, ნივთის ნასყიდობის მომწესრიგებელი წესები შესაბამისად გამოიყენება უფლების ან სხვა ქონების ნასყიდობის მიმართაც.

აღნიშნული ნო--მის სამართლებრივი ანალიზი ცხადყოფს, რომ ნასყიდობის ხელშეკრულება თავისი შინაარსით საკუთრების უფლების წარმოშობის სამართლებრივ საფუძველს წარმოადგენს და იგი მიმართულია ქონება--ე მყიდველის საკუთრების უფლების წარმოშობისაკენ, გამყიდველის მიზანს წარმოადგენს ნივთის გასხვისება სარგებლის მიღების სანაცვლოდ. ნასყიდობის ხელშეკრულების სამართლებრივი შედეგი კი არის მყიდველის მიერ საკუთრების უფლების მოპოვება შეძენილ ნივთზე.

6.10. მოსარჩელემ მოითხოვა რა ნასყიდობის ხელშეკრულებების ბათილად ცნობა, ბათილად ცნობის ერთერთ საფუძვლად ასევე მიუთითა ამ გარიგების თვალთმაქცურობა--ე. თუმცა რაიმე ფაქტობრივი გარემოება, რაც სადავო გარიგებების თვალთმაქცურობას დაადასტურებდა მოსარჩელეს არ მიუთითებია. ასევე არ წარმოუდგენია მტკიცებულებები, რომლითაც დადგინდებოდა მხარეთა შო--ის ნასყიდობის ხელშეკრულებების თვალთმაქცურად დადების ფაქტი.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 56-ე მუხლის მეო--ე ნაწილის თანახმად, თვალთმაქცურია გარიგება თუ ის მიმართულია სხვა გარიგების დასაფარად. აღნიშნულ ნო--მასთან დაკავშირებით სასამართლო განმარტავს, რომ აღნიშნული ნო--მით სამართლებრივი ურთიერთობის კვალიფიკაციისათვის აუცილებელია გარიგების მონაწილეთა ნება დაფარონ სხვა გარიგებით. მხარეთა ნება, მათი სურვილი მიმართული უნდა იყოს სხვა გარიგებით გათვალისწინებული მიზნის მიღწევისაკენ. თვალთმაქცური გარიგების დადების დროს მხარეები აცნობიერებენ, რომ მათ მიერ დადებულ გარიგებას სამართლებრივი შედეგი არ მოჰყვება და იგი დადებულია მხოლოდ სხვა გარიგების დასაფარავად, ამასთან მხარეებს სურთ სხვა გარიგების შესრულება.

მოცემულ შემთხვევაში, დადგენილი არ არის ზა--ა ოს-----სა და ავ-----ლ ცი--ეს, ზა--ა ოს-----სა და ვა-----გ მუ-----ას შო--ის რაიმე დაფარული გარიგების არსებობის ფაქტი. მოსარჩელე ვერ მიუთითებს კონკრეტულად რომელი გარიგების დასაფარად გამოიყენეს მოპასუხეებმა ნასყიდობის

ხელშეკრულებები. საქმეზე შეკრებილი მტკიცებულებების ერთობლიობით მხარეთა შო--ის რაიმე სხვა გარიგების არსებობის ფაქტი, რომლის გადაფარვასაც ისინი ცდილობდნენ ნასყიდობის ხელშეკრულებით, არ დასტურდება. შესაბამისად, სახეზე არ არის გარიგების მოჩვენებით და თვალთმაქცურად დადების ფაქტი, რის გამოც ამ საფუძვლით მოსარჩელის მოთხოვნის დაკმაყოფილება შეუძლებელია.

ბათილად იქნეს ცნობილი 2017 წლის 06 ოქტომბერს ვა----გ მუ-----ას და მი-----ა ტყ-----ეს შო--ის დადებული ნასყიდობის ხელშეკრულებასთან დაკავშირებით სასამართლო განმარტავს, რომ აღნიშნული ხელშეკრულება დადებულია კანონით დაცული მოთხოვნების შესაბამისად და არ არსებობს მისი ბათილად ცნობის საფუძველი, შემდეგ გარემოებათა გამო:

6.11. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 312-ე მუხლის თანახმად, რეესტრის ჩანაწერების მიმართ მოქმედებს უტყუარობისა და სისრულის პრეზუმფცია, ე.ი. რეესტრის ჩანაწერი ითვლება სწო--ად, ვიდრე არ დამტკიცდება მათი უზუსტობა. იმ პირის სასარგებლოდ, რომელიც გარიგების საფუძველზე სხვა პირისაგან იძენს რომელიმე უფლებას და ეს უფლება გამსხვისებლის სახელზე იყო რეგისტრირებული რეესტრში, რეესტრის ჩანაწერი ითვლება სწო--ად, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ამ ჩანაწერის საწინააღმდეგოდ შეტანილია საჩივარი, ან შემძენმა იცოდა, რომ ჩანაწერი უზუსტო იყო.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 185-ე მუხლის თანახმად, შემძენის ინტერესებიდან გამომდინარე, გამსხვისებელი ითვლება მესაკუთრედ, თუ იგი ასეთად რეგისტრირებულია საჯარო რეესტრში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა შემძენმა იცოდა, რომ გამსხვისებელი არ იყო მესაკუთრე.

სასამართლო განმარტავს, რომ საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 185-ე მუხლის თანახმად, დაცულია კეთილსინდისიერი შემძენის ინტერესი მაშინ, როდესაც სადავოდ არის გამხდარი მესაკუთრის საჯარო რეესტრში რეგისტრირებული უფლება და ამ ფაქტის მიმართ შემძენის დამოკიდებულებაა კეთილსინდისიერია ანუ, საქმე გვაქვს ისეთ გარემოებასთან, როდესაც შემძენმა არ იცოდა და არც შეიძლებოდა სცოდნოდა, რომ გამყიდველს არ გააჩნდა რეესტრში რეგისტრირებული ნამდვილი უფლება ან ასეთი უფლება სადავო იყო.

ამდენად, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 185-ე მუხლის დებულებანი იცავენ კეთილსინდისიერი შემძენის ინტერესებს საჯარო რეესტრის მონაცემთა სისწო--ისა და რეგისტრირებული მესაკუთრის უფლებამოსილების მიმართ. აღნიშნული მუხლი მოიცავს შემთხვევას, როდესაც უძრავ ნივთის გასხვისების ნებას ავლენს რეგისტრირებული მესაკუთრე, მაგრამ მისი საკუთრების

უფლება შეცვლილებულია სხვა, მესამე პირთა მხრიდან, ან არ არის სრულყოფილი, რისი არ ცოდნაც შემძენის მიერ წარმოგვიჩენს მას (შემძენს) კეთილსინდისიერად.

აღნიშნულ ნო--მათა ანალიზი ცხადჰყოფს, რომ როდესაც საქმე ეხება უძრავი ქონების შეძენას, შემძენს, თავისი უფლების დასამტკიცებლად შეუძლია დაეყრდნოს რეესტრში რეგისტრირებული ფაქტების სისწო--ის ვარაუდს, თუნდაც სინამდვილეში უსწო--ო იყოს რეესტრის მონაცემები. ამ მდგომარეობას არსებითად აქცევს შემძენის კეთილსინდისიერი დამოკიდებულება, რაც საჯარო რეესტრის ჩანაწერის უსწო--ობაში გამოიხატება. ერთადერთი, რაც რეესტრის უტყუარობის ფიქციას და, შესაბამისად, ნივთის შეძენას არღვევს, სწო--ედ შემძენის არაკეთილსინდისიერებაა. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 185-ე და 312-ე მუხლები შეიცავს არაკეთილსინდისიერების იურიდიული შედეგის განმსა--ღვრელ კომპონენტს - შემძენმა იცის, რომ გამსხვისებელი არ იყო მესაკუთრე. ამ უკანასკნელი საკითხის გამო--კვევისას გამოკვლეული უნდა იქნეს შემძენის შესაძლებლობანი რეესტრის არასწო--ი ჩანაწერის ცოდნასთან მიმართებით, ან უნდა გაირკვეს შემძენს გონივრული წინდახედულობის ფარგლებში უნდა სცოდნოდა თუ არა სადავო ფაქტი. ამდენად, შემძენის ინტერესების დაცვა უნდა მოხდეს არა მხოლოდ საჯარო რეესტრის მონაცემების გათვალისწინებით, არამედ ქონების მესაკუთრის ვინაობისადმი მისი სუბიექტური დამოკიდებულებით (იხ. სუსგ საქმე №ას-813-764-2015; 28.10.2015წ. სუსგ 21.07.2014წ. საქმე №ას-355-334-2014; სუსგ 14.07.2014წ. საქმე №ას-375-352-2014).

სასამართლო განმარტავს, რომ პირის კეთილსინდისიერ შემძენად მიჩნევისათვის აუცილებელია სუბიექტურ და ობიექტურ ფაქტო--თა ერთობლიობა. ობიექტური ფაქტო--ები მოიცავს შემდეგი გარემოებების კუმულაციას: 1. საჯარო რეესტრში უძრავი ქონების მესაკუთრედ უფლების გამსხვისებელი უნდა იყოს დარეგისტრირებული; 2. რეესტრის ჩანაწერების მიმართ შეტანილი არ უნდა იყოს საჩივარი. რაც შეეხება სუბიექტურ ფაქტო--ს, აღნიშნული გულისხმობს შემძენის სუბიექტურ დამოკიდებულებას ნამდვილი მესაკუთრის ვინაობისადმი, ანუ, გარიგების დადების მომენტისათვის, შემძენისათვის უცნობი უნდა იყოს რეესტრის ჩანაწერების უზუსტობის თაობა--ე (იხ. მაგ სუსგ №ას-957-900-2010). ამასთან, შემძენს არ შეიძლება მოეთხოვოს ისეთი გარემოებების ცოდნა, რომელიც აღემატება მისი შესაძლებლობის ფარგლებს (იხ. მაგ. სუსგ №ას-491-465-2015).

მოცემულ შემთხვევაში ვა-----გ მუდმილია არ იცოდა და არც შეიძლება სცოდნოდა რომ უძრავ ქონება--ე (მდებარე: ჩოხატაური კურო--ტი ბანმარო, გურიის ქუჩა, ს/კ 2-----) პრეტენზიას აცხადებდა ნე----ნ ზაქრადე.

6.12. სასამართლო დამატებით განმარტავს, რომ ზოგადად დაფარულ გარიგებას

მოჩვენებით დადებული გარიგება ჰქვია. მოჩვენებითი გარიგება ერთი მხარის მიერ არ დაიდება. მოსაჩვენებლად დადებული გარიგებით მხარეებს სურთ სხვა გარიგების დაფარვა. სასამართლო განმარტავს, რომ მოჩვენებითია გარიგება, რომელიც დადებულია იმ განზრახვის გარეშე, რომ მას მოჰყვეს შესაბამისი იურიდიული შედეგი. თვალთმაქცური გარიგებისას მხარეებს სურთ სხვა გარიგების დაფარვა. მოჩვენებითი გარიგების დროს მისი ბათილობის საკითხი დამოკიდებულია მხარეთა მიერ ჩაფიქრებული მიზნის მართლზომიერება-ე, ხოლო თვალთმაქცური გარიგებისას, ბათილობის შემთხვევაში უნდა გაირკვეს დაფარული გარიგების ხასიათი, რომელიც შესაძლოა იყოს ბათილი ან არა, თუმცა უმრავლეს შემთხვევაში იგი ბათილია. როგო-ც მოჩვენებითი, ისე თვალთმაქცური გარიგება მხოლოდ მოსაჩვენებლად დადებული - არც პირველ და არც მეო-ე შემთხვევაში მხარეებს არ სურთ ამ გარიგებიდან გამომდინარე შედეგის დადგომა. ო-ივე შემთხვევაში სახეზეა სიმულაცია, მხოლოდ განსხვავებული მეთოდებით. საერთო ჯამში გარიგება დაიდება იმ განზრახვის გარეშე, რომ მას შესაბამისი იურიდიული შედეგები მოჰყოლოდა. მოჩვენებითი გარიგების დროს, გარიგების ბათილობის საკითხის გადაწყვეტა დამოკიდებულია მხარეთა მიერ ჩაფიქრებული მიზნის მართლზომიერება-არამართლზომიერება-ე. საკითხის გადაწყვეტისას აუცილებელია გაირკვეს დაფარული გარიგების ხასიათი, რომლის მიმართაც გამოიყენება შესაბამისი მოქმედი წესები. წინამდებარე შემთხვევაში მხარეებს არაფერი არ ჭონდათ დასაფარი. ყოველივე აღნიშნული კი მიუთითებს იმა-ე, რომ გარიგება არ არის მოჩვენებითად ან თვალთმაქცურად დადებული.

სასამართლო განმარტავს, რომ სარჩელის წარდგენა ავტომატურ რეჟიმში არ ნიშნავს დარღვეული უფლების არსებობას. იმის დასადასტურებლად, რომ გარიგება შეიცავს ბათილად ცნობის რომელიმე საფუძველს, მტკიცებულებები უნდა წარმოადგინოს მოსარჩელემ. მან ამის დასადასტურებლად მტკიცებულებები ვერ წარმოადგინა. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-4 და 102-ე მუხლის მიხედვით მოსარჩელე თვითონვე იყო ვალდებული ზეპირი განმარტებით გადმოცემული არგუმენტები დაასაბუთოს მყარი მტკიცებულებებით. მხარეს ასეთი მტკიცებულებები უნდა წარმოედგინა მთავარ სხდომამდე. მიუხედავად იმისა, რომ მხარეს ჰქონდა საკმარისი ვადა მოეპოვებინა სასარჩელო მოთხოვნის დამადასტურებელი მტკიცებულებები, მას ასეთი მტკიცებულებები არ წარმოუდგენია. შესაბამისად ვერ დაამტკიცა, რომ ნასყიდობის ხელშეკრულების დადებისას გარიგება დადეს თვალთმაქცურად ან მოჩვენებით და დაფარეს სხვა გარიგება. ამ გარემოების მტკიცება შედის მოსარჩელის ვალდებულებაში. მოსარჩელემ მოტყუების, გარიგების მოჩვენებით და თვალთმაქცობით დადება ვერ დაამტკიცა. შესაბამისად სასამართლომ მისი არგუმენტები არ გაიზიარება.

6.13. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 219-ე მუხლის თანახმად, მხარეები შეზღუდული არიან, ახსნა-განმარტების მოსმენისას წარადგინონ

ახალი მტკიცებულებები ან მიუთითონ ახალ გარემოებებზე, რომელთა შესახებაც არ ყოფილა მითითებული სარჩელსა თუ შესაგებელში ან საქმის მომზადების სტადია--ე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა მათ შესახებ თავის დროზე საპატიო მიზეზით არ იყო განცხადებული. ამ ნო--მის თანახმად, სასამართლო არ გაითვალისწინებს ახალ გარემოებებს, ანგარიშს არ გაუწევს ახალ მოსა--რებებს, თუ ისინი საპატიო მიზეზის გარეშე არ იყო წარმოდგენილი თავის დროზე - საქმის მოსამზადებელ სტადია--ე.

მოსარჩელემ სასამართლოს მთავარ სხდომა--ე წარმოადგინა დოკუმენტები. აღნიშნული მასალის დაგვიანებით წარმოდგენის საპატიო მიზეზები ვერ დაასაბუთა. შესაბამისად, სასამართლოს კვლევის საგანი არ ყოფილა დაგვიანებით წარმოდგენილი მასალა.

6.14. სასამართლო მტკიცებულებებს აფასებს თავისი შინაგანი რწმენით, რომელიც უნდა ემყარებოდეს სასამართლო სხდომა--ე მათ ყოველმხრივ, სრულ და ობიექტურ განხილვას, რის შემდეგაც მას გამოაქვს დასკვნა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებების არსებობის ან არარსებობის შესახებ. ამდენა, მოსარჩელემ ვერ შეძლო მტკიცების ტვირთის სათანადოდ რეალიზება. შესაბამისად, სასამართლოს მიაჩნია, რომ მოცემულ შემთხვევაში, არ არსებობს სარჩელის დაკმაყოფილების არც ფაქტობრივი და არც სამართლებრივი საფუძვლები.

7. საპროცესო ხარჯები:

7.1. „სახელმწიფო ბაჟის შესახებ“ საქართველოს კანონის პირველი მუხლის თანახმად, სახელმწიფო ბაჟი არის საქართველოს ბიუჯეტებში შენატანი, რომელსაც იხდიან ფიზიკური და იურიდიული პირები სახელმწიფოს მიერ მათი ინტერესების შესაბამისი იურიდიული მოქმედებების შესრულებისათვის და სათანადო საბუთების გაცემისათვის. ამავე კანონის მე-2 მუხლის პირველი პუნქტით კი განსა--ღვრულია სახელმწიფო ბაჟის გადამხდელი სუბიექტები და გათვალისწინებულია, რომ სახელმწიფო ბაჟის გადამხდელებად ითვლებიან ფიზიკური და იურიდიული პირები, რომელთა ინტერესებიდან გამომდინარეც სპეციალურად რწმუნებული დაწესებულებები ასრულებენ იურიდიულ მოქმედებებს და გასცემენ შესაბამის საბუთებს.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 55-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სარჩელზე უარის თქმისას სასამართლოს მიერ გაწეული ხარჯები გადახდება მოსარჩელეს სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ. მე-3 ნაწილის თანახმად, თუ ო--ივე მხარე განთავისუფლებულია სასამართლო ხარჯების გადახდისაგან, მაშინ სასამართლოს მიერ საქმის განხილვასთან დაკავშირებით გაწეულ ხარჯებს გაიღებს სახელმწიფო.

მოცემულ შემთხვევაში, მოსარჩელე განთავისუფლებულია სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან, სარჩელი არ დაკმაყოფილდა, შესაბამისად, საქმის განხილვასთან დაკავშირებით გაწეულ ხარჯებს გაიღებს სახელმწიფო.

8. უზრუნველყოფის ღონისძიებასთან დაკავშირებული საკითხები:

ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს 2017 წლის 13 ნოემბრის განჩინებით აეკრძალა ავ-----ლ ცი-----ეს მის საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონების - მდებარე: დაბა ჩოხატაური, ბენდელიანის ქუჩა ს.კ. 2----- გასხვისება. აეკრძალა მი-----ა ტყ-----ის მის საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონების - მდებარე: დაბა ჩოხატაური, კურო--ტი ბახმარო გურიას ქუჩა ს.კ. 2----- გასხვისება;

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 1991-ე მუხლის თანახმად, სარჩელის მიღება--ე უარის თქმის, სარჩელის დაკმაყოფილება--ე უარის თქმის, სარჩელის განუხილველად დატოვების ან საქმის წარმოების შეწყვეტის შემთხვევაში სასამართლო თავისი გადაწყვეტილებით (განჩინებით) აუქმებს ამ სარჩელთან დაკავშირებით გამოყენებულ - უზრუნველყოფის ღონისძიებას, რაც საჩივრდება ამ გადაწყვეტილების (განჩინების) გასაჩივრებისათვის კანონით დადგენილი წესით.

იმ გარემოების გათვალისწინებით, რომ სარჩელი არ დაკმაყოფილდა, არსებობს სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების საფუძველი.

სარეზოლუციო ნაწილი:

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-8, 49, 53-ე, 243-ე, 244-ე, 248-ე, 249-ე, 257-ე, 259¹-ე მუხლებით და

გადაწყვიტა:

1. ნე---ნ ზაქრადის უფლებამონაცვლის ტა---ლ კბ-----ის სარჩელი ზა--ა ოს---ის, ავ-----ლ ცი---ის, ვა----გ მუ-----ას და მი-----ა ტყ-----ის მიმართ სესხის ხელშეკრულებიდან გამომდინარე თანხის დაკისრების და ნასყიდობის ხელშეკრულებების ბათილად ცნობის შესახებ არ დაკმაყოფილდეს.

2. გაუქმდეს ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს 2017 წლის 13 ნოემბრის განჩინებით გამოყენებული სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიება, რომლითაც ავ-----ლ ცი---ეს აეკრძალა მის საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონების -მდებარე: დაბა ჩოხატაური, ბენდელიანის ქუჩა ს.კ. 2----- გასხვისება და მი-----ა ტყ-----ეს აეკრძალა მის საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონების - მდებარე: დაბა ჩოხატაური, კურო--ტი ბახმარო გურიას ქუჩა ს.კ. 2----- გასხვისება;

3. მხარე განთავისუფლებულია სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან.

4. გადაწყვეტილების გასაჩივრების მსურველი მხარე, თუ ის ესწრება გადაწყვეტილების გამოცხადებას ან მისთვის ცნობილია გადაწყვეტილების გამოცხადების თარიღი, ვალდებულია გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადებიდან არა უადრეს 20 და არა უგვიანეს 30 დღისა, გამოცხადდეს ოზურგეთის რაიონულ სასამართლოში და ჩაიბაროს გადაწყვეტილების ასლი. წინააღმდეგ შემთხვევაში გასაჩივრების ვადის ათვლა დაიწყება გადაწყვეტილების გამოცხადებიდან 30-ე დღეს. ამ ვადის გაგრძელება და აღდგენა დაუშვებელია. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 46-ე მუხლით გათვალისწინებული პირებისათვის, ასევე პატიმრობაში მყოფი იმ პირებისათვის, რომლებსაც არ ჰყავთ წარმომადგენელი, გადაწყვეტილების ასლის გაგზავნა და ჩაბარება უზრუნველყოს სასამართლომ ამავე კოდექსის 70–78-ე მუხლებით დადგენილი წესით;

5. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს სააპელაციო წესით ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატაში (მისამართი: ქ. ქუთაისი ნიუ-პო--ტის ქ. №32), გადაწყვეტილების მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული წესების დაცვით, მხარეთათვის დასაბუთებული გადაწყვეტილების გადაცემის მომენტიდან 14 დღის ვადაში ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს (მისამართი: ოზურგეთი, სიო--იძის ქ. №14) მეშვეობით;

მოსამართლე:

ნანა ჯოხაძე